

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2014. február 27.*

„2001/29/EK irányelv — A szerzői és szomszédos jogok az információs társadalomban — A »nyilvánossághoz közvetítés« fogalma — Művek gyógyfürdőintézmény vendégszobáiba közönséghez való továbbítása — Az irányelv rendelkezéseinek közvetlen hatálya — EUMSZ 56. cikk és EUMSZ 102. cikk — 2006/123/EK irányelv — Szolgáltatásnyújtás szabadsága — Verseny — A szerzői jogok közös jogkezelésének kizárólagos joga”

A C-351/12. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Krajský soud v Plzni (Cseh Köztársaság) a Bírósághoz 2012. július 24-én érkezett, 2012. április 10-i határozatával terjesztett elő az előtte

az **OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním o.s.**

és

a **Léčebné lázně Mariánské Lázně a.s.**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: L. Bay Larsen tanácselnök, K. Lenaerts, a Bíróság elnökhelyettese, a negyedik tanács elnökeként eljáró bíró, M. Safjan, J. Malenovský és A. Prechal (előadó) bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: M. Aleksejev tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2013. június 26-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- az OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním o.s. képviseletében A. Klech és P. Vojíš advokáti, valamint T. Matějičný, meghatalmazotti minőségben,
- a Léčebné lázně Mariánské Lázně a.s. képviseletében R. Šup advokát,
- a cseh kormány képviseletében M. Smolek és J. Vlácil, meghatalmazotti minőségben,
- a német kormány képviseletében T. Henze és J. Kemper, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: cseh.

- a magyar kormány képviselőjében Fehér M. Z. és Szíjjártó K., meghatalmazotti minőségben,
- az osztrák kormány képviselőjében A. Posch, meghatalmazotti minőségben,
- a lengyel kormány képviselőjében B. Majczyna, M. Drwięcki, D. Lutostańska és M. Szpunar, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében P. Ondrůšek, I. V. Rogalski és J. Samnadda, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2013. november 14-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 167., 10. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 230. o.) 3. és 5. cikkének, a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 376., 36. o.) 16. cikkének, valamint az EUMSZ 56. cikknek és az EUMSZ 102. cikknek az értelmezésére irányul.
- 2 E kérelmet az OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním o.s. (a továbbiakban: OSA), a zeneművek szerzői jogi közös jogkezelő szervezete és a Léčebné lázně Mariánské Lázně a.s. (a továbbiakban: Léčebné lázně), egy gyógyfürdő-ellátásokat nyújtó, nem állami egészségügyi intézményt kezelő társaság közötti, az ez utóbbi vendégszobáiban televízió-, illetve rádióközvetítések hozzáférhetővé tételével kapcsolatos szerzői jogi díjak megfizetése tárgyában indult jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2001/29 irányelv (23) preambulumbekkezdése kimondja:

„Ennek az irányelvnek harmonizálnia kell a szerzők nyilvánosságához közvetítéshez való jogát. Ezt a jogot olyan tágan kell értelmezni, hogy lefedjen minden olyan nyilvánossághoz közvetítést, amikor a nyilvánosság nincs jelen a közvetítés kiindulópontjául szolgáló helyszínen. Ez a jog magában kell, hogy foglalja a művek bármilyen vezetékes vagy vezeték nélküli közvetítését, illetve továbbközvetítését, ideértve a sugárzást is. E jog más cselekményekre nem vonatkozik.”

- 4 2001/29 irányelv „A művek nyilvánosságához közvetítésének, valamint a védelem alatt álló egyéb teljesítmények nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tételének joga” című 3. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok a szerzők számára kizárólagos jogot biztosítanak műveik vezetékes vagy vezeték nélküli nyilvánosságához közvetítésének engedélyezésére, illetve megtiltására, beleértve az oly módon történő hozzáférhetővé tételt is, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg.”

5 A 2001/29 irányelv „Kivételek és korlátozások” című 5. cikke értelmében:

„[...]

(2) A tagállamok [»A többszörözési jog« című] 2. cikkben szabályozott többszörözési jog alól kivételeket, illetve korlátozásokat állapíthatnak meg a következő esetekben:

[...]

e) sugárzott műsorok nem kereskedelmi célú szociális intézmények (például kórházak vagy börtönök) általi többszörözése tekintetében, feltéve, hogy a jogosultak méltányos díjazásban részesülnek.

(3) A tagállamok a 2. és a 3. cikkben szabályozott jogok vonatkozásában az alábbi esetekben kivételeket, illetve korlátozásokat állapíthatnak meg:

[...]

b) fogyatékos személyek által végzett, a fogyatékoságukkal közvetlenül összefüggő, nem kereskedelmi jellegű felhasználás, az adott fogyatékoság által indokolt terjedelemben;

[...]

(5) A [(2) és (3)] bekezdésben foglalt kivételek és korlátozások kizárólag olyan különös esetekben alkalmazhatók, amelyek nem sérelmesek a mű vagy más, védelem alatt álló teljesítmény rendes felhasználására, és indokolatlanul nem károsítják a jogosult jogos érdekeit.”

6 A 2006/123 irányelv „Fogalommeghatározások” című 4. cikke előírja:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

1. »szolgáltatás«: a[z EUMSZ 57. cikkben] említett, rendszerint díjazás ellenében nyújtott bármely önálló gazdasági tevékenység;

[...]”

7 A 2006/123 irányelv „A szolgáltatásnyújtás szabadsága” című 16. cikkének (1) bekezdése előírja:

„A tagállamok tiszteletben tartják a szolgáltatók jogát, hogy szolgáltatást nyújthassanak a letelepedési helyük szerinti tagállamtól eltérő tagállamban.

[...]”

8 A 2006/123 irányelv „További eltérések a szolgáltatásnyújtás szabadságának elvétől” című 17. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A 16. cikk nem alkalmazandó a következőkre:

[...]

11. szerzői jog, szomszédos jogok [...]

A cseh jog

- 9 A szerzői jogról szóló 121/2000. sz. törvény (a továbbiakban: a szerzői jogi törvény) az alapügyben vitás időszakban hatályos változatának 23. §-a valamely mű rádió-, illetve televíziós közvetítését a rádión vagy televízión keresztül közvetített műnek rádió- vagy televízióadás vételére műszakilag alkalmas készülék útján történő hozzáférhetővé tételeként határozza meg. Ugyanakkor nem minősül ilyen közvetítésnek a mű betegek számára történő hozzáférhetővé tétele az ilyen szolgáltatásokat nyújtó egészségügyi intézményekben történő egészségügyi ellátás nyújtása során.
- 10 A szerzői jogi törvény 98. §-a engedélyhez köti a szerzői jogok közös jogkezelésének gyakorlását. E cikk (6) bekezdésének c) pontja alapján az illetékes minisztérium csak akkor ad ki ilyen engedélyt, ha még senki más számára nem engedélyezték ugyanezen védelem alatt álló tárgy tekintetében ugyanezen jog gyakorlását, ha pedig egy műről van szó, az ugyanilyen típusú mű tekintetében ugyanezen jog gyakorlását.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 11 Az OSA 546 995 cseh korona (CZK) késedelmi kamatokkal növelt összegének megfizetését követeli a Léčebné lázně-től, mivel a vitás időszakban, 2008. május 1-jétől 2009. december 31-ig – anélkül, hogy az OSA-val kötött felhasználási szerződést kötött volna – olyan televízió- és rádiókészülékeket helyezett el a gyógyfürdőintézmény vendégszobáiban, amelyekkel a vendégei és a betegek számára hozzáférhetővé tette az OSA által kezelt műveket. Ez utóbbi álláspontja szerint ellentétes a 2001/29 irányelvvel a szerzői jogról szóló törvény 23. §-ának azon rendelkezése, amely az egészségügyi intézmények részére kivételt biztosít a szerzői jogi díjak megfizetése alól, amikor azok egészségügyi ellátásokat nyújtanak.
- 12 A Léčebné lázně azt állítja, hogy a fent említett 23. cikkben szereplő kivétel alá tartozik, és vitatja azon állítást, miszerint e rendelkezés ellentétes lenne a 2001/29 irányelvvel. Hozzáfűzi, hogy ha a Bíróság mégis ezt állapítaná meg, ezen irányelvre nem lehet hivatkozni a magánszemélyek közötti jogvitában.
- 13 A Léčebné lázně továbbá azt állítja, hogy az OSA visszaél a piacon fennálló monopolhelyzetével, mivel a díjszabása szerinti díjak összege aránytalanul magas a szomszédos államokban a szerzői jogi közös jogkezelő szervezetek (a továbbiakban: jogkezelő szervezetek) által a szerzői jogi védelem alatt álló művek azonos módon történő felhasználása után követelt díjakhoz képest, ami veszélyezteti piaci helyzetét és versenyképességét a szomszédos államokban található gyógyfürdőintézményekkel összehasonlítva. Az intézményt külföldi ügyfelek látogatják, és ott külföldi rádió- és televízióállomások jelei foghatók. A szolgáltatásnyújtás szabadságának korlátozására hivatkozik, valamint azt állítja, hogy érdekében állna felhasználási szerződést kötni valamely másik tagállamban letelepedett jogkezelő szervezettel, amely alacsonyabb szerzői jogdíjakat követel.
- 14 E körülmények mellett határozott úgy a Krajský soud v Plzni, hogy felfüggeszti az eljárást, és a következő kérdéseket terjeszti előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé:
- „1) Úgy kell-e értelmezni a [...] 2001/29 irányelvet, hogy ellentétes a 3. és 5. cikkével[, és különösen] az 5. cikk[e] (2) bekezdésének e) pontjával, (3) bekezdésének b) pontjával és (5) bekezdésével[...] az a kivétel, amely nem teszi lehetővé azt, hogy a szerzők díjazásban részesüljenek televízió- vagy rádiókészülék útján sugárzott műveknek valamely üzleti vállalkozásként működő gyógyfürdőintézmény vendégszobáiba a betegek számára történő nyilvánosságához közvetítésért?
- 2) Az irányelv ezen, a mű fenti felhasználására vonatkozó rendelkezéseinek tartalma feltétel nélküli és kellően pontos-e ahhoz, hogy a [...] jogkezelő szervezetek magánszemélyek közötti jogvitában hivatkozhatnak rájuk a nemzeti bíróság előtt abban az esetben, ha [a tag]állam nem megfelelően ültette át a [2001/29] irányelvet a nemzeti jogba?

- 3) Úgy kell-e értelmezni az [EUMSZ] 56. és azt követő cikkeit, valamint az [EUMSZ] 102. cikket (vagy adott esetben a [2006/123 irányelv] 16. cikkét), hogy azzal ellentétes olyan nemzeti jogszabály alkalmazása, amely [a tag]állam területén csupán egyetlen (monopolhelyzetű) [...] jogkezelő szervezetnek biztosítja a szerzői jogok közös jogkezelés útján történő gyakorlását, következésképpen nem teszi lehetővé a szolgáltatások igénybevevőinek azt, hogy szabadon válasszanak [...] más [tagállamok] [...] jogkezelő szervezetei közül?”

A szóbeli szakasz újbóli megnyitásáról

- 15 A Bíróság Hivatalához 2013. december 16-án benyújtott, a *Městský soud v Praze* 2013. május 14-én hozott ítéletét tartalmazó iratában a *Léčebné lázně* „pervezető intézkedés vagy bizonyításfelvétel” elrendelését kérte a Bíróságtól, és csatolta ezen irathoz az említett ítéletet. Ugyanezen iratában a *Léčebné lázně* egyben kérte a szóbeli szakasz újbóli megnyitását. E kérelmet azzal indokolta, hogy az említett ítélet a kérdést előterjesztő bíróság által feltett harmadik kérdéssel kapcsolatos, valamint azzal, hogy a *Léčebné lázně* szerint a főtanácsnok indítványának 28. és 29. pontja téves megállapításokat tartalmaz.
- 16 A tartalmára tekintettel az említett kérelmet az eljárás jelen állapotában úgy kell tekinteni, mint a Bíróság eljárási szabályzatának 83. cikke szerinti, a szóbeli szakasz újbóli megnyitása iránti kérelem.
- 17 E rendelkezés értelmében a Bíróság a főtanácsnok meghallgatását követően az eljárás során bármikor elrendelheti az eljárás szóbeli szakaszának megnyitását vagy újbóli megnyitását, különösen, ha úgy ítéli meg, hogy az ügy körülményei nincsenek kellően feltárva, vagy ha a fél e szakasz befejezését követően a Bíróság határozatára nézve döntő jelentőségű új tényt hoz fel, illetve ha az ügyet olyan érv alapján kellene eldönteni, amelyet a felek, illetve az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23. cikke szerinti érdekeltek nem vitattak meg.
- 18 Ezzel kapcsolatban először is azt kell megjegyezni, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által feltett első kérdést, amelyre a főtanácsnok indítványának 28. és 29. pontja vonatkozik, a Bíróság előtt alaposan megvitatták az érdekeltek. E körülmények között a Bíróság úgy véli, hogy az e kérdés megválaszolásához szükséges valamennyi információ a rendelkezésére áll.
- 19 Ezt követően, ami a *Městský soud v Praze* által hozott határozatot illeti, az nem tekinthető úgy, mint amely a kérdést előterjesztő bíróság által feltett harmadik kérdésre a Bíróság által adandó válaszra nézve döntő jelentőségű új ténynek minősül.
- 20 Végül a felek nem hivatkoztak arra, hogy az ügyet olyan érv alapján kellene eldönteni, amely nem került megvitatásra a Bíróság előtt.
- 21 Következésképpen a főtanácsnok meghallgatását követően a szóbeli szakasz újbóli megnyitása iránti kérelmet el kell utasítani.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 22 A kérdést előterjesztő bíróság első kérdése lényegében arra irányul, hogy a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes valamely tagállam olyan szabályozása, amely kizárja a szerzők azon jogát, hogy engedélyezzék vagy megtiltsák műveiknek valamely, üzleti vállalkozásként működő gyógyfürdőintézmény által televízió- vagy rádiókészülékek útján ezen intézmény betegeinek vendégszobáiba történő műsorhordozó jel szándékos továbbítása révén való

nyilvánosságához közvetítését. Továbbá azt a kérdést teszi fel, hogy ezen irányelv 5. cikke (2) bekezdésének e) pontja, (3) bekezdésének b) pontja és (5) bekezdése befolyásolja-e ilyen körülmények esetén ezen első rendelkezés értelmezését.

- 23 E tekintetben előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy a 2001/29 irányelv fő célja, hogy a szerzők számára olyan magas szintű védelmet hozzon létre, amely számukra megfelelő díjazást biztosít műveik felhasználása után, többek között a nyilvánosságához közvetítés esetén. Ebből következik, hogy a „nyilvánosságához közvetítés” ezen irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében szereplő fogalmát tágan kell értelmezni, egyébként az irányelv (23) preambulumbekkezdése egyértelmű megfogalmazásának megfelelően (a C-607/11. sz., ITV Broadcasting és társai ügyben 2013. március 7-én hozott ítélet 20. pontja, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 24 Márpedig – amint az OSA, a cseh kormány és az Európai Bizottság helyesen kiemeli – meg kell állapítani, hogy a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „nyilvánosságához közvetítés” cselekményére sor kerül, amikor az alapügyben szereplőhöz hasonló gyógyfürdőintézmény üzemeltetője lehetővé teszi a betegek számára televízió- vagy rádiókészülékek útján a sugárzott műsorokhoz való hozzáférést, és a vendégszobáiba továbbítja a védelem alatt álló műveket hordozó, általa vett műsorhordozó jeleket.
- 25 Ugyanis először is, a „közvetítés” fogalmát úgy kell értelmezni, mint amely a védelem alatt álló művek közvetítésének valamennyi formájára vonatkozik, függetlenül az alkalmazott műszaki eszköztől és eljárástól (a C-403/08. és C-429/08. sz., Football Association Premier League és társai egyesített ügyekben 2011. október 4-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-9083. o.] 193. pontja).
- 26 Ennélfogva a gyógyfürdőintézmény üzemeltetője nyilvánosságához közvetítést végez, amikor a védelem alatt álló műveket televízió- vagy rádiókészülékek útján történő tudatos műsorhordozó jel átvitele révén ezen intézmény betegeinek vendégszobáiba szándékosan továbbítja (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Football Association Premier League és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 196. pontját, valamint a C-162/10. sz. Phonographic Performance [Ireland] ügyben 2012. március 15-én hozott ítélet 40. pontját).
- 27 Ezt követően emlékeztetni kell arra, hogy a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében hivatkozott „nyilvánosság” fogalma meghatározatlan számú lehetséges címzettet jelent, és ezen felül viszonylag jelentős számú személyt foglal magában (a fent hivatkozott ITV Broadcasting és társai ügyben hozott ítélet 32. pontja).
- 28 Ami különösen ez utóbbi feltételt illeti, tekintetbe kell venni a halmazódó hatást, amelyet a műveknek a lehetséges címzettek részére való hozzáférhetővé tétele eredményez. E tekintetben különösen releváns tudomással bírni arról, hogy hány személy fér hozzá egyidejűleg és egymást követően ugyanazon műhöz (a C-306/05. sz. SGAE-ügyben 2006. december 7-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-11519. o.] 39. pontja, valamint a fent hivatkozott ITV Broadcasting és társai ügyben hozott ítélet 33. pontja).
- 29 Márpedig, amint a főtanácsnok indítványának 28. pontjában arra rámutatott, egy gyógyfürdőintézmény – egyidőben, illetve egymást követően is – szállásolhat el meghatározhatatlan, mégis elég jelentős számú olyan személyt, akik szobáikban foghatják az adást.
- 30 A Lécebne lázné állításával szemben pusztán az a körülmény, hogy a gyógyfürdőintézmény betegeit általában a szállodai elszállásolásnál hosszabb időtartamra szállásolják el itt, nem cáfolhatja ezt a megállapítást, amennyiben a művek ilyen betegek számára való hozzáférhetővé tételéből eredő halmazódó hatások révén e hozzáférhetővé tétel mindig elég jelentős számú személyt érinthet.
- 31 Emlékeztetni kell arra is, hogy a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „nyilvánosságához közvetítés” fogalma alá való tartozáshoz az is szükséges, hogy a sugárzott művet új nyilvánosság számára továbbítsák, azaz olyan közönségnek, amelyet a védelem alatt álló művek szerzői

nem vettek figyelembe akkor, amikor engedélyezték a műveknek az eredeti nyilvánosság számára való közvetítés útján való felhasználását (a fent hivatkozott Football Association Premier League és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 197. pontja, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 32 Márpedig a szálloda vendégeihez hasonlóan a gyógyfürdőintézmény betegei is ilyen új nyilvánosságnak minősülnek. A gyógyfürdőintézmény ugyanis az a szervezet, amely e magatartása következményeinek teljes tudatában közreműködik abban, hogy betegei a védelem alatt álló művekhez hozzáférjenek. E beavatkozás hiányában e betegek főszabály szerint nem tudnák a sugárzott művet élvezni (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott SGAE-ügyben hozott ítélet 41. és 42. pontját).
- 33 Ebből következően, amikor az alapügyben szereplőhöz hasonló gyógyfürdőintézmény védelem alatt álló műveket ezen intézmény betegeinek vendégszobáiban elhelyezett televízió- vagy rádiókészülékek útján műsorhordozó jel szándékos továbbítása révén hozzáférhetővé tesz, az „nyilvánossághoz közvetítésnek” minősül a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében.
- 34 Ezen értelmezést nem cáfolja a Lécebne lázně által felhozott azon érv, miszerint az alapügyben szereplőhöz hasonló közvetítési cselekmény ugyanolyan jellegzetességekkel rendelkezik, mint a védelem alatt álló műveknek a fogorvos által a fogorvosi rendelőben történő közvetítése, amelynek tárgyában a C-135/10. sz. SCF-ügyben 2012. március 15-én hozott ítéletében a Bíróság megállapította, hogy az nem tartozik a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „nyilvánossághoz közvetítés” fogalma alá.
- 35 E tekintetben elegendő megjegyezni, hogy a fent hivatkozott SCF-ügyben hozott ítéletből fakadó elvek nem irányadók a jelen ügyben, mivel ez utóbbi nem a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében szereplő szerzői jogra vonatkozott, hanem a bérleti jogról és a haszonkölcsönzési jogról, valamint a szellemi tulajdon területén a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról [helyesen: a szellemi tulajdon területén a bérleti jogról, a haszonkölcsönzési jogról és a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról] szóló, 1992. november 19-i 92/100/EGK tanácsi irányelv (HL L 346., 61. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 120. o.) 8. cikkének (2) bekezdése alapján az előadóművészeket és a hangfelvétel-előállítókat megillető kompenzációs jellegű jogra.
- 36 Mivel a védelem alatt álló műveknek az alapügyben szereplőhöz hasonló nyilvánossághoz közvetítése a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése szerinti „nyilvánossághoz közvetítésnek” minősül, a nemzeti szabályozásnak – amint e rendelkezés szövegéből kitűnik – kizárólagos jogot kell biztosítania a szerzők számára annak engedélyezésére vagy megtiltására, hacsak ez utóbbi nem tartozik a 2001/29 irányelvben szereplő valamelyik kivétel vagy korlátozás alá.
- 37 E tekintetben különösen meg kell vizsgálni, hogy alapulhat-e ilyen kivétel vagy korlátozás az említett irányelv 5. cikke (2) bekezdésének e) pontján, (3) bekezdésének b) pontján vagy (5) bekezdésén, amely rendelkezésekre a kérdést előterjesztő bíróság kifejezetten hivatkozik.
- 38 Ami először is a 2001/29 irányelv 5. cikke (2) bekezdésének e) pontját illeti, meg kell jegyezni, hogy amint annak szövegéből kitűnik, e rendelkezés az ezen irányelv 2. cikkében foglalt többszörözési jog alóli kivételek, illetve korlátozások megállapítására szorítkozik. Ezen tehát nem alapulhat a szerzők számára az ugyanezen irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében biztosított azon kizárólagos jog alóli kivétel vagy annak korlátozása, hogy műveik bármilyen nyilvánossághoz való közvetítését engedélyezzék, illetve megtiltsák azt.
- 39 Ami ezt követően a 2001/29 irányelv 5. cikke (3) bekezdésének b) pontját illeti, az lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a 3. cikkben szabályozott jogok vonatkozásában kivételt, illetve korlátozást állapítsanak meg a fogyatékos személyek által végzett, a fogyatékoságukkal közvetlenül összefüggő, nem kereskedelmi jellegű felhasználás tekintetében, az adott fogyatékoság által indokolt

terjedelemben. Márpedig a Bírósághoz benyújtott iratokban szereplő egyetlen információ alapján sem állapítható meg, hogy az ezen első rendelkezésben megállapított valamennyi feltétel teljesül az alapügyben szereplőhöz hasonló ügyben.

- 40 Végül ami a 2001/29 irányelv 5. cikkének (5) bekezdését illeti, az nem állapít meg olyan kivételeket vagy korlátozásokat, amelyeket a tagállamok különösen az ezen irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében szereplő jogok tekintetében előírhatnak, hanem az ezen első rendelkezés fenti bekezdéseiben megállapított kivételek és korlátozások terjedelmének pontosítására korlátozódik.
- 41 Az előzőekre tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes valamely tagállam olyan szabályozása, amely kizárja a szerzők azon jogát, hogy engedélyezzék vagy megtiltsák műveiknek valamely, üzleti vállalkozásként működő gyógyfürdőintézmény által televízió- vagy rádiókészülékek útján ezen intézmény betegeinek vendégszobáiba történő műsorhordozó jel révén való szándékos továbbítását. Ezen irányelv 5. cikke (2) bekezdésének e) pontja, (3) bekezdésének b) pontja és (5) bekezdése nem befolyásolja ezen értelmezést.

A második kérdéstről

- 42 A kérdést előterjesztő bíróság második kérdése lényegében arra irányul, hogy a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy arra a jogkezelő szervezetek a magánszemélyek közötti jogvitákban hivatkozhatnak az e rendelkezéssel ellentétes tagállami szabályozás mellőzése érdekében.
- 43 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében valamely irányelv azon rendelkezésére, amely magánszemélyeket jogosít, vagy rájuk kötelezettséget ró, magánszemélyek egymás közötti jogvitájában önmagában még akkor sem lehet hivatkozni, ha az máskülönben egyértelmű, pontos és feltétel nélküli (a C-176/12. sz. Association de médiation sociale ügyben 2014. január 15-én hozott ítélet 36. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 44 A Bíróság azonban megállapította, hogy kizárólag magánszemélyek közötti jogvita esetén a belső jogi rendelkezések alkalmazása során a tagállami bíróság a nemzeti jogrend valamennyi szabályát köteles figyelembe venni, és azt – amennyire csak lehetséges – az irányelv szövegének és céljának megfelelően értelmezni oly módon, hogy az általa követett céllal összhangban álló eredményre jusson (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Association de médiation sociale ügyben hozott ítélet 38. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 45 A Bíróság ugyanakkor pontosította, hogy a nemzeti jog uniós joggal összhangban álló értelmezése ezen elvének vannak bizonyos korlátai. Így az általános jogelvek korlátozzák a nemzeti bíróság azon kötelezettségét, hogy a belső jog releváns szabályainak értelmezésekor és alkalmazásakor figyelembe kell vennie az irányelv tartalmát, továbbá e kötelezettség nem szolgálhat a nemzeti jog *contra legem* értelmezésének alapjául (a fent hivatkozott Association de médiation sociale ügyben hozott ítélet 39. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 46 Egyebekben, amennyiben a kérdést előterjesztő bíróság a második kérdése indokolása körében – a C-188/89. sz. Foster és társai ügyben 1990. július 12-én hozott ítéletre (EBHT 1990., I-3313. o.) hivatkozva – az OSA-hoz hasonló jogkezelő szervezet valódi jellegére irányuló kérdést tesz fel, hozzá kell fűzni, hogy az ilyen jogkezelő szervezet akkor sem hivatkozhat a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdésére az e rendelkezéssel ellentétes tagállami szabályozás mellőzése érdekében, ha ugyanezen szervezetet állami szervnek kell tekinteni.

- 47 Ha ugyanis annak kellene tekinteni, az alapügyben szereplőhöz hasonló körülmények esetén nem az lenne a helyzet, hogy egy magánszemély hivatkozik valamely tagállammal szemben egy irányelv valamely rendelkezésének közvetlen hatályára, hanem a fordítottja. Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében maguk az irányelvek nem keletkeztethetnek magánszemélyekre vonatkozó kötelezettségeket, következésképpen azokra önmagukban nem is lehet magánszemélyekkel szemben hivatkozni (a C-282/10. sz. Dominguez-ügyben 2012. január 24-én hozott ítélet 37. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 48 Az előzőekre tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a magánszemélyek közötti jogvitában e rendelkezésre nem hivatkozhat valamely jogkezelő szervezet az azzal ellentétes tagállami szabályozás mellőzése érdekében. Az ilyen jogvitát elbíró bíróság azonban köteles az említett szabályozást – amennyire csak lehetséges – ugyanezen rendelkezés szövegének és céljának megfelelően értelmezni annak érdekében, hogy az általa követett céllal összhangban álló eredményre jusson.

A harmadik kérdésről

Az elfogadhatóságról

- 49 Az OSA-nak, valamint a cseh és az osztrák kormánynak kétségei vannak a harmadik kérdés elfogadhatóságával kapcsolatban. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból ugyanis nem derül ki, hogy a Léčebné lázně más tagállamban letelepedett jogkezelő szervezettel kívánt volna szerződést kötni. Hasonlóképpen, a harmadik kérdésre adandó válasznak nem lesz semmilyen hatása az alapeljárás kimenetelére. Bármilyen legyen is e válasz, nem mentesíti a Léčebné lázně-t azon kötelezettsége alól, hogy megfizesse az OSA számára a vitatott díjazást.
- 50 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem csak akkor minősíthető elfogadhatatlannak, amennyiben nyilvánvaló, hogy az uniós jog kért értelmezése nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, illetve ha a szóban forgó probléma hipotetikus jellegű, vagy a Bíróság nem rendelkezik azon ténybeli és jogi elemek ismeretével, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a feltett kérdéseket hatékonyan megválaszolja (lásd különösen a C-500/10. sz. Belvedere Costruzioni ügyben 2012. március 29-én hozott ítélet 16. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 51 Márpedig az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a Léčebné lázně a kérdést előterjesztő bíróság által feltett harmadik kérdésben szereplő rendelkezésekre annak érdekében hivatkozik, hogy kifogásolja a szomszédos államokban a jogkezelő szervezetek által követelt díjakhoz képest az OSA által követelt díjak állítólagosan túlzottan magas jellegét.
- 52 E körülmények között nem nyilvánvaló, hogy a harmadik kérdés nincs semmilyen kapcsolatban az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, illetve hogy a probléma hipotetikus jellegű.
- 53 Következésképpen a harmadik kérdés elfogadható.

Az ügy érdeméről

- 54 A kérdést előterjesztő bíróság harmadik kérdése lényegében arra irányul, hogy a 2006/123 irányelv 16. cikkét, valamint az EUMSZ 56. cikket és/vagy az EUMSZ 102. cikket úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló azon tagállami szabályozás, amely a területén csupán egyetlen jogkezelő szervezetnek biztosítja egyes, védelem alatt álló művekre vonatkozó szerzői

jogok közös jogkezelés útján történő gyakorlását, és ezáltal megakadályozza az ilyen műveknek az alapügyben szereplő gyógyfürdőintézményhez hasonló felhasználóját egy másik tagállamban letelepedett jogkezelő szervezet által nyújtott szolgáltatások igénybevételében.

- 55 Az OSA vitatja, hogy az említett szabályozás megakadályozza a védelem alatt álló műveknek az alapügyben szereplő gyógyfürdőintézményhez hasonló felhasználóját egy másik tagállamban letelepedett jogkezelő szervezet által nyújtott szolgáltatások igénybevételében.
- 56 A Bíróságnak azonban nem feladata, hogy erről határozzon. A nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján ugyanis – amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell (a C-188/10. és C-189/10. sz., Melki és Abdeli egyesített ügyekben 2010. június 22-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-5667. o.] 27. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

– Előzetes észrevételek

- 57 Mivel mind a 2006/123 irányelv 16. cikke, mind pedig az EUMSZ 56. és azt követő cikkei a szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkoznak, azt kell megvizsgálni, hogy az OSA-hoz hasonló jogkezelő szervezetet lehet-e úgy tekinteni, mint amely szolgáltatást nyújt a védelem alatt álló műveknek az alapügyben szereplő gyógyfürdőintézményhez hasonló felhasználója számára. Az OSA, valamint a Bírósághoz észrevételeket benyújtó kormányok úgy ítélik meg, hogy nem lehet úgy tekinteni.
- 58 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a 2006/123 irányelv 4. cikkének 1. pontjából következően a „szolgáltatás” ezen irányelvben szereplő fogalma egybeesik az EUMSZ 57. cikkben szereplő fogalommal.
- 59 Márpedig a jogkezelő szervezetek tevékenységeire a szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó EUMSZ 56. és azt követő cikkekben szereplő rendelkezések vonatkoznak (lásd ebben az értelemben a 22/79. sz. Greenwich Film Production ügyben 1979. október 25-én hozott ítélet [EBHT 1979., 3275. o.] 12. pontját, a 7/82. sz., GVL kontra Bizottság ügyben 1983. március 2-án hozott ítélet [EBHT 1983., 483. o.] 38. pontját, valamint a C-92/92. és C-326/92. sz., Phil Collins és társai egyesített ügyekben 1993. október 20-án hozott ítélet [EBHT 1993., I-5145. o.] 24. pontját).
- 60 Nemcsak a jogkezelő szervezet és a szerzői jogok jogosultja közötti kapcsolat esetében kell e rendelkezéseket alkalmazni, amint az előző pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatból következik, hanem az OSA-hoz hasonló jogkezelő szervezet és a védelem alatt álló műveknek az alapügyben szereplő gyógyfürdőintézményhez hasonló felhasználója közötti kapcsolatban is.
- 61 Az ilyen jogkezelő szervezet ugyanis megkönnyíti e felhasználó számára a védelem alatt álló művek használatára vonatkozó engedély megszerzését és az általa a szerzői jogok jogosultjai számára fizetendő díjak megfizetését oly módon, hogy úgy kell tekinteni, mint aki szolgáltatást nyújt ugyanezen felhasználó számára is.
- 62 Egyébiránt – amint azt a Bizottság helyesen kiemeli – e tekintetben csekély jelentőséggel bír, hogy e jogkezelő szervezet számára az említett szolgáltatásért a szerzői jogok jogosultjai vagy a védelem alatt álló művek felhasználója fizet-e díjazást. Az EUMSZ 57. cikk ugyanis nem írja elő, hogy a nyújtott szolgáltatás kedvezményezettjei fizessenek a szolgáltatásért (a 352/85. sz., Bond van Adverteerders és társai ügyben 1988. április 26-án hozott ítélet [EBHT 1988., 2085. o.] 16. pontja).

63 Következésképpen az OSA-hoz hasonló jogkezelő szervezetet úgy kell tekinteni, mint amely a 2006/123 irányelv 4. cikkének 1. pontja, valamint az EUMSZ 57. cikk értelmében vett „szolgáltatást” nyújt a védelem alatt álló műveknek az alapügyben szereplő gyógyfürdőintézményhez hasonló felhasználója számára.

– A 2006/123 irányelv 16. cikkének értelmezéséről

64 Ami azt a kérdést illeti, hogy a 2006/123 irányelv 16. cikke alkalmazható-e az ilyen szolgáltatásra, mindjárt meg kell jegyezni, hogy ezen irányelv 17. cikkének 11. pontja értelmében a 16. cikk nem alkalmazható a szerzői jogokra és a szomszédos jogokra.

65 Márpedig – amint a főtanácsnok indítványának 64. pontjában arra rámutatott – mivel csak a szolgáltatások zárhatók ki a 2006/123 irányelv 16. cikkének alkalmazási köre alól, ezen irányelv 17. cikkének 11. pontját úgy kell értelmezni, hogy az kizárja a jelen ítélet 63. pontjában szereplő, a szerzői jogokra vonatkozó szolgáltatást ezen első rendelkezés alkalmazási köre alól.

66 Következésképpen a 2006/123 irányelv 16. cikkével – mivel az nem alkalmazható – nem ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló szabályozás.

– Az EUMSZ 56. cikk értelmezéséről

67 Amint az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, az alapügyben szereplőhöz hasonló szabályozás megakadályozhatja az alapügyben szereplőhöz hasonló gyógyfürdőintézményt, hogy a védelem alatt álló művek felhasználójaként egy másik tagállamban letelepedett jogkezelő szervezet szolgáltatásait vegye igénybe.

68 Az ilyen, határon túlnyúló jelleget mutató szolgáltatásra alkalmazandó az EUMSZ 56. cikk (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Bond van Adverteerders és társai ügyben hozott ítélet 15. pontját).

69 Ezenkívül az alapügyben szereplőhöz hasonló szabályozás, amely a gyakorlatban megtiltja e szolgáltatás nyújtását, a szolgáltatásnyújtás szabadsága korlátozásának minősül (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Football Association Premier League és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 85. pontját).

70 E korlátozás csak akkor igazolható, ha az közérdeken alapuló kényszerítő oknak felel meg, alkalmas az általa kitűzött cél elérésének biztosítására, és nem lép túl az annak eléréséhez szükséges mértéken (lásd különösen a fent hivatkozott Football Association Premier League és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 93. pontját).

71 Amint az OSA, a Bírósághoz észrevételeket benyújtó kormányok, valamint a Bizottság helyesen kiemeli, a szellemi tulajdonjogok védelme ilyen közérdeken alapuló kényszerítő oknak minősül (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Football Association Premier League és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 94. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

72 Ezenkívül az alapügyben szereplőhöz hasonló szabályozást, amely a védelem alatt álló művek egy csoportjára vonatkozó szerzői jogok kezelése céljából monopóliumot biztosít az érintett tagállam területén az OSA-hoz hasonló jogkezelő szervezet számára, úgy kell tekinteni, mint amely alkalmas a szellemi tulajdonjogok védelmére, amennyiben lehetővé teszi e jogok hatékony kezelését, valamint tiszteletben tartásuk hatékony ellenőrzését e területen.

- 73 Ami azt a kérdést illeti, hogy az ilyen szabályozás nem lép-e túl a szellemi tulajdonjogok védelmére irányuló célkitűzés eléréséhez szükséges mértéken, meg kell jegyezni, hogy – amint a Bírósághoz benyújtott észrevételekből kitűnik – az alapügyben szereplőhöz hasonló szabályozás a szerzői jogok területéhez kötött védelmével függ össze, amelyhez a kölcsönös képviselőre vonatkozó szerződések is kapcsolódnak.
- 74 A jogkezelő szervezetek ezekben az egymással kötött szerződésekben kölcsönösen felhatalmazzák egymást, hogy a működési területükön megadják a szükséges engedélyeket a többi szervezet tagjainak szerzői jogi védelme alatt álló művek bármely nyilvános előadására, és hogy ezen engedélyeket meghatározott feltételektől tegyék függővé az érintett területen alkalmazandó jognak megfelelően (lásd ebben az értelemben a 395/87. sz. Tournier-ügyben 1989. július 13-án hozott ítélet [EBHT 1989., 2521. o.] 17. pontját, valamint a 110/88., 241/88. és 242/88. sz., Lucazeau és társai egyesített ügyekben 1989. július 13-án hozott ítélet [EBHT 1989., 2811. o.] 11. pontját).
- 75 E tekintetben a Bíróság már kimondta, hogy a jogkezelő szervezetek kölcsönös képviselőre vonatkozó szerződésai többek között arra irányulnak, hogy lehetővé tegyék számukra, hogy repertoárjuk másik állambeli védelme érdekében az ott működő jogkezelő szervezet által létrehozott szervezetre támaszkodhassanak anélkül, hogy kötelesek lennének e szervezetnek átengedni a felhasználókkal kötött saját szerződéshálózataikat és a helyszíni ellenőrzésekre vonatkozó megállapodásaikat (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Tournier-ügyben hozott ítélet 19. pontját, valamint a Lucazeau és társai ügyben hozott ítélet 13. pontját).
- 76 Márpedig a Bírósághoz benyújtott észrevételek alapján nem nyilvánvaló, hogy –ami az alapügyben szereplőhöz hasonló közvetítést illeti – az uniós jog jelenlegi állapotában létezik másik olyan módszer, amely a szerzői jogi védelem ugyanolyan szintjének elérését lehetővé teszi, mint amely e jogok védelmén, így tehát a területéhez kötött ellenőrzésén alapul, és amelynek összefüggései közé az alapügyben szereplőhöz hasonló szabályozás tartozik.
- 77 Mindent egybevetve a Bíróság előtti vita során rámutattak arra, hogy ha az alapügyben szereplőhöz hasonló körülmények között lehetővé tennék a védelem alatt álló művek felhasználója számára, hogy szabadon válasszon az Unió területén letelepedett bármely jogkezelő szervezet közül a védelem alatt álló művek használatára vonatkozó engedély megszerzése és az általa fizetendő díjak megfizetése tekintetében, az az uniós jog jelen állapotában jelentős ellenőrzési nehézségekhez vezetne e művek felhasználásával és az esedékes díjak megfizetésével kapcsolatban.
- 78 E körülmények között nem tekinthető úgy, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló szabályozás, amennyiben az megakadályozza a védelem alatt álló műveknek az alapügyben szereplő gyógyfürdőintézményhez hasonló felhasználóját egy másik tagállamban letelepedett jogkezelő szervezet által nyújtott szolgáltatások igénybevételeiben, túllép a szerzői jogok védelmére irányuló cél eléréséhez szükséges mértéken.
- 79 Az előzőekre tekintettel az EUMSZ 56. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az ilyen szabályozás.
- Az EUMSZ 102. cikk értelmezéséről
- 80 Előzetesen emlékeztetni kell először is arra, hogy az OSA-hoz hasonló jogkezelő szervezet olyan vállalkozás, amelyre vonatkozik az EUMSZ 102. cikk (lásd ebben az értelemben a 127/73. sz., BRT és Sociétés belges des auteurs, compositeurs et éditeurs, ún. BRT II ügyben 1974. március 21-én hozott ítélet [EBHT 1974., 313. o.] 6. és 7. pontját).

- 81 Másodsorban az EUMSZ 106. cikk (2) bekezdése, amely többek között az általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott vállalkozásokra alkalmazandó különös szabályokat tartalmazza, nem zárja ki az EUMSZ 102. cikknek az OSA-hoz hasonló jogkezelő szervezetre való alkalmazását. Az ilyen jogkezelő szervezet ugyanis, amelyre az állam nem bízott feladatot, és amely magánjogi érdekeket kezel, még ha a törvény által védelemben részesített szellemi tulajdonjogokról van is szó, nem tartozik ezen első rendelkezés alkalmazási körébe (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott BRT II ügyben hozott ítélet 23. pontját és a fent hivatkozott GVL kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 32. pontját).
- 82 Az alapügyben szereplőhöz hasonló szabályozás viszont az EUMSZ 106. cikk (1) bekezdés alá tarthat. Az ilyen szabályozásnak ugyanis az a hatása, hogy az érintett tagállam területén a védelem alatt álló művek egy bizonyos csoportjára vonatkozó szerzői jogok kezelése tekintetében kizárólagos jogokat biztosít az OSA-hoz hasonló jogkezelő szervezet számára, és megakadályoz ezáltal más vállalkozásokat abban, hogy a szóban forgó gazdasági tevékenységet ugyanazon a területen folytassák (lásd ebben az értelemben a C-475/99. sz. *Ambulanz Glöckner* ügyben 2001. október 25-én hozott ítélet [EBHT 2001., I-8089. o.], 24. pontját).
- 83 Ami az EUMSZ 102. cikk ilyen összefüggések melletti értelmezését illeti, az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében pusztán az a tény, hogy az EUMSZ 106. cikk (1) bekezdése szerinti kizárólagos jogok biztosításával erőfölény jön létre, önmagában még nem összeegyeztethetetlen az első cikkel. A tagállam csak abban az esetben sérti meg az e két rendelkezésben foglalt tilalmakat, ha az adott vállalkozás már a ráruházott kizárólagos jogok pusztá gyakorlásával is elkerülhetetlenül visszaél az erőfölényével, vagy ha ezek a jogok olyan helyzetet teremthetnek, amely a vállalkozást ilyen visszaélésekre indíthatja (a C-437/09. sz. *AG2R Prévoyance* ügyben 2011. március 3-án hozott ítélet [EBHT 2011., I-973. o.] 68. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 84 Ennélfogva önmagában nem ellentétes az EUMSZ 102. cikkel pusztán az, hogy valamely tagállam a védelem alatt álló művek egy csoportjára vonatkozó szerzői jogok kezelése céljából monopóliumot biztosít e tagállam területén az OSA-hoz hasonló jogkezelő szervezet számára.
- 85 Mindazonáltal – amint az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból következik – a harmadik kérdésnek az a célja, hogy a kérdést előterjesztő bíróság határozni tudjon a Lěčebné lázně által az alapeljárásban felhozott azon évről, miszerint az OSA által követelt díjak összege aránytalanul magas a szomszédos államokban a jogkezelő szervezetek által követelt díjakhoz képest.
- 86 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az OSA-hoz hasonló jogkezelő szervezet, amely a védelem alatt álló művek egy csoportjára vonatkozó szerzői jogok kezelése céljából monopóliummal rendelkezik, az EUMSZ 102. cikk értelmében erőfölényben van a belső piac jelentős részén (lásd ebben az értelemben a C-52/07. sz., *Kanal 5* és *TV 4* ügyben 2008. december 11-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-9275. o.] 22. pontját).
- 87 Márpedig ha bebizonyosodik, hogy az ilyen jogkezelő szervezet az általa nyújtott szolgáltatásokra a más tagállamokban alkalmazott díjknál érzékelhetően magasabb díjakat alkalmaz, és feltéve, hogy a díjak mértékének összehasonlítását egységes alapon végezték, a különbséget az EUMSZ 102. cikk szerinti erőfölénnyel való visszaélés jelének kell tekinteni. Ilyen esetben a kérdéses jogkezelő szervezetnek kell megindokolnia a különbséget az érintett tagállamban lévő helyzet és az összes többi tagállamban uralkodó helyzet közötti objektív eltérésekre történő hivatkozással (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott *Tournier* ügyben hozott ítélet 38. pontját, valamint a *Lucazeau* és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 25. pontját).
- 88 Ehhez hasonlóan a gyakorlatban ilyen visszaélésnek minősülhet a nyújtott szolgáltatás gazdasági értékével ésszerű kapcsolatban nem álló, túlzott mértékű díj alkalmazása (a fent hivatkozott *Kanal 5* és *TV 4* ügyben hozott ítélet 28. pontja).

- 89 Egyébiránt, ha ilyen visszaélés állna fenn, és az az e jogkezelő szervezetre alkalmazandó szabályozásnak lenne betudható, az említett szabályozás – amint a jelen ítélet 83. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatból következik – ellentétes lenne az EUMSZ 102. cikkel és az EUMSZ 106. cikk (1) bekezdésével.
- 90 A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak megvizsgálása, hogy adott esetben ez a helyzet áll-e fenn az alapügyben.
- 91 Az előző megfontolások összességére tekintettel azt a választ kell adni a harmadik kérdésre, hogy a 2006/123 irányelv 16. cikkét, valamint az EUMSZ 56. cikket és az EUMSZ 102. cikket úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló azon tagállami szabályozás, amely a tagállam területén csupán egyetlen jogkezelő szervezetnek biztosítja egyes, védelem alatt álló művekre vonatkozó szerzői jogok közös jogkezelés útján történő gyakorlását, és megakadályozza ezáltal az ilyen műveknek az alapügyben szereplő gyógyfürdőintézményhez hasonló felhasználóját valamely másik tagállamban letelepedett jogkezelő szervezet által nyújtott szolgáltatások igénybevételében.
- 92 Az EUMSZ 102. cikket mindazonáltal úgy kell értelmezni, hogy az erőfölénnyel való visszaélés jelének kell tekinteni azt, hogy ezen első jogkezelő szervezet az általa nyújtott szolgáltatásokra a más tagállamokban alkalmazott díjaknál érzékelhetően magasabb díjakat alkalmaz, feltéve hogy a díjak mértékének összehasonlítását egységes alapon végezték, vagy pedig azt, hogy ezen első jogkezelő szervezet a nyújtott szolgáltatás gazdasági értékével ésszerű kapcsolatban nem álló, túlzott mértékű díjakat alkalmaz.

A költségekről

- 93 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes valamely tagállam olyan szabályozása, amely kizárja a szerzők azon jogát, hogy engedélyezzék vagy megtiltsák műveiknek valamely, üzleti vállalkozásként működő gyógyfürdőintézmény által televízió- vagy rádiókészülékek útján ezen intézmény betegeinek vendégszobáiba történő műsorhordozó jel szándékos továbbítása révén való nyilvánossághoz közvetítését. Ezen irányelv 5. cikke (2) bekezdésének e) pontja, (3) bekezdésének b) pontja és (5) bekezdése nem befolyásolja ezen értelmezést.**
- 2) **A 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a magánszemélyek közötti jogvitában e rendelkezésre nem hivatkozhat valamely szerzői jogi közös jogkezelő szervezet az azzal ellentétes tagállami szabályozás mellőzése érdekében. Az ilyen jogvitát elbíráló bíróság azonban köteles az említett szabályozást – amennyire csak lehetséges – ugyanezen rendelkezés szövegének és céljának megfelelően értelmezni annak érdekében, hogy az általa követett céllal összhangban álló eredményre jusson.**
- 3) **A belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 16. cikkét, valamint az EUMSZ 56. cikket és az EUMSZ 102. cikket úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló azon**

tagállami szabályozás, amely a tagállam területén csupán egyetlen szerzői jogi közös jogkezelő szervezetnek biztosítja egyes, védelem alatt álló művekre vonatkozó szerzői jogok közös jogkezelés útján történő gyakorlását, és megakadályozza ezáltal az ilyen műveknek az alapügyben szereplő gyógyfürdőintézményhez hasonló felhasználóját valamely másik tagállamban letelepedett jogkezelő szervezet által nyújtott szolgáltatások igénybevételében.

Az EUMSZ 102. cikket mindazonáltal úgy kell értelmezni, hogy az erőfölénnyel való visszaélés jelének kell tekinteni azt, hogy az ezen első szerzői jogi közös jogkezelő szervezet az általa nyújtott szolgáltatásokra a más tagállamokban alkalmazott díjaknál érzékelhetően magasabb díjakat alkalmaz, feltéve hogy a díjak mértékének összehasonlítását egységes alapon végezték, vagy pedig azt, hogy ezen első jogkezelő szervezet a nyújtott szolgáltatás gazdasági értékével ésszerű kapcsolatban nem álló, túlzott mértékű díjakat alkalmaz.

Aláírások